Bestuurlijke monitor 2018

1. Inleiding

Voor de sturing op en de informatievoorziening over doelen, resultaten en risico's zijn de P&C documenten en het dashboard waardevolle instrumenten. Het dashboard geeft inzicht in resultaat, planning en middelen van doelen en activiteiten. Het werd tot nog toe beperkt gebruikt door het bestuur en ook in de organisatie. Daarom hebben we besloten om met ingang van 2017 het dashboard toe te voegen aan de financiële monitor. De naam 'financiële monitor' dekt dan de lading niet meer. We kiezen daarom voor de naam 'Bestuurlijke monitor'.

Deze Bestuurlijke monitor bestaat uit twee onderdelen:

A. het dashboard met een toelichting op de niet-groene onderdelen
B. samenvatting van de financiële afwijkingen

2. Dashboard. (*Leeswijzer aanduidingen op het dashboard):*

Het beoogde resultaat wordt behaald, de planning wijkt niet af en de inzet van middelen wijkt niet af van de begroting

Het is onzeker of het beoogde resultaat behaald wordt en/of de planning wordt gehaald en/of de inzet van middelen gaat afwijken van de begroting.

Het beoogde resultaat wordt niet behaald en/of de planning wijkt af en/of de inzet van middelen wijkt af van de begroting.

A. Het dashboard met een toelichting op de niet-groene onderdelen

Programma 0 Bestuur, organisatie, bedrijfsvoering en algemene financiële middelen

Taakveld	Activiteit		Resultaat	Planning	Middelen	Portef.	Toelichting
Progr.	0. Bestuur, bedrijfsvoering en financiën						
0.1.	**Bestuur**				🔴	MB	zie 0.1
R	Bestuur (Euregio begroting 2019)		🟢	🟢	🟢	MB	
R	Bestuur (Regio Achterhoek voortgang projecten uitvoeringsagenda Achterhoek 2020)		🟢	🟢	🟢	MB	
R	Bestuur (Regio Achterhoek begroting 2019)		🟢	🟢	🟢	MB	
R	Actualiseren van wachtgeldverplichtingen		🟢	🟢	🟢	HB	
0.10	**Mutaties reserves**				🟢	HB/RS/IL/MS/MB	
0.11	**Resultaat**				🟢	HB	
0.2.	**Burgerzaken**				🟢	MB	
0.4	**Overhead**				🔴	HB/MB/jJH/RS	zie 0.4
R	Organisatie (Digitale Agenda gD2020) Ambities worden nader bepaald		🟢	🟢	🟡	JH	
	Organisatie (dienstverlening, Implementatie BAG)		🟢	🟢	🟢	JH	
R	Organisatie (evaluatie Alg. Verordening Gegevensbescherming)		🟢	🟢	🟢	JH	
R	Organisatie (Informatieveiligheid (verbeterplan Ensia , vragen n.a.v. veilgheidsscan)		🟢	🟢	🟢	JH	
0.5	**Treasury**				🟢	HB	
0.6	**Belastingen**				🟢	HB	
0.7	**Gemeentefonds**				🟢	HB	zie 0.7
R	septembercirculaire		🟢	🟢	🟢	HB	
0.8	**Overige baten en lasten**				🔴	HB/MB/IL	zie 0.8
R	Organisatie (Loonsom, renovatie loongebouw, doorbel. overhead) begroting 2019		🟡	🟡	🟡	MB	
	Organisatie (uitvoering gD2020)		🟡	🟡	🟡	MB	
	Organisatie (Cultuurprogramma gD 2020: inventarisatie, analyse en interventies		🟡	🟡	🟡	MB	
	Organisatie (Kaderstelling relatie kernorganisatie - verbonden partijen)		🟢	🟢	🟢	MB	
R	Organisatie (Werkwijze risicogestuurd werken) onderdeel prog. Begroting 2019		🟢	🟢	🟢	MB	
R	Programmabegroting 2019		🟢	🟢	🟢	HB	
	Borgen weerstandsratio tussen 0,8 en 1,2		🟢	🟢	🟢	HB	
R	controleprotocol 2018 accountant		🟢	🟢	🟢	HB	
R	Bestuurlijke monitor 2018		🟢	🟢	🟢	HB	

0.1 Doorontwikkeling Regio Achterhoek **€ 43.000 N**

Om de ambities van de Achterhoekse samenwerking, zoals verwoord in *De Achterhoek werkt door 2.0*, in de komende periode waar te kunnen maken wordt een kwaliteitsslag gevraagd van de Regio Achterhoek. Dit betekent een uitbreiding in formatie op het gebied van lobby en programmaregie. De gemeente Doetinchem levert een bijdrage aan de basisinfrastructuur, het procesgeld voor de Achterhoek Board en daarmee de organisatie Regio Achterhoek.
Van de deelnemende gemeenten wordt een extra inwonerbijdrage gevraagd van € 2,00 per inwoner, voor de gemeente Doetinchem een totaal van ca. € 115.000. Aangezien het budget dat gereserveerd is voor de Regio Achterhoek een structureel voordeel laat zien van € 15.000, moet het budget structureel met € 100.000 verhoogd worden vanaf 2019. Dit wordt meegenomen bij de samenstelling van de begroting 2019. Voor 2018 wordt uitgegaan van een begrotingswijziging per 1 juli 2018, zodat de verhoging van de inwonerbijdrage voor 2018 € 1,00 bedraagt. Voor de gemeente Doetinchem gaat het om een bedrag van ca. € 43.000.

0.4 Overhead **€ 450.000 N**

Services biedt de organisatie een breed palet diensten. Van ICT tot huisvesting, van consumptieve diensten tot informatiesystemen. Hiervoor heeft Services werkbudgetten ter grootte van circa 6 mln.

Opbouw van het benoemde nadeel voor 2018:

A. Huisvesting en facilitair € 150.000 N

Op 23 mei jl. is besloten om een krediet beschikbaar te stellen voor gebouwaanpassingen Stadhuis en Zorgplein. Eén van de argumenten was, dat dit zou leiden tot kostenbesparing. Dit met als reden dat wij het gebouw Stadspoort niet meer hoeven te huren. De huurkosten en ook de facilitaire kosten hoeven hiermee niet meer betaald te worden. De genoemde kosten zijn hiermee incidenteel van aard voor het jaar 2018

B. ICT-diensten € 135 000 N

De ICT-kosten zijn gekoppeld aan de personele omvang van de organisatie(vast-inhuur). De accountkosten zijn ca € 1.700 per jaar. De afgelopen jaren was er een toenemende vraag om ICT-faciliteiten. Zowel accounts, werkplekken en mobiele apparatuur voor flexwerken. De veranderingen in de organisatie maken dat er nu een stabilisatie is.

In 2019 verwachten wij een daling van de ICT-kosten, doordat we minder werkplekken en accounts nodig hebben voor onze medewerkers.

C. Informatiesystemen € 165.000 N

De stijging van de kosten binnen de informatiesystemen wordt veroorzaakt door de volgende oorzaken

1. Hoewel er taken zijn afgestoten naar verbonden partijen heeft dit beperkt geleid tot inzet van minder informatiesystemen. De prijzen van systemen zijn veelal gebaseerd op inwoneraantal en worden nu door minder mensen gebruikt. Deze geschetste groei van ICT-kosten is niet specifiek voor Doetinchem, maar een landelijke trend zo blijkt de ICT benchmark van M&I partners.
2. De eisen aan de informatiesystemen zijn gegroeid en zullen nog verder groeien. Denk hierbij aan aandacht voor digitale duurzaamheid, zwaardere beveiligings- en privacy eisen. Het nog steeds naast elkaar bestaan van een papieren en een analoge wereld betekent extra kosten omdat er niets kan worden afgestoten.

Voor het structurele karakter van de aanmelding ter hoogte van €165.000 wordt op dit moment een onderzoek gedaan In de kadernota 2019 zal dit worden gepresenteerd.

0.7 Uitkering gemeentefonds **€ 995.000 V**

Septembercirculaire 2017		€	200.000
Decembercirculaire 2017		€	
Maartcirculaire 2018	-/-	€	299.000
Meicirculaire 2018		€	1.094.000
Totaal		€	995.000

Met deze monitor verwerken we de effecten van de septembercirculaire en december-circulaire 2017 en de maart en meicirculaire 2018 in onze begroting 2018. De structurele effecten hiervan nemen we mee bij het samenstellen van de begroting 2019 en verder. Voor 2018 heeft dit dus een eenmalig effect.

Over alle vier circulaires bent u reeds geïnformeerd via een raadsmededeling.

Taakmutaties
Naast bovenstaande algemene mutaties in het gemeentefonds bevatten alle vier de circulaires ook informatie over de zogenaamde taakmutaties in het gemeentefonds voor het jaar 2018. Bij een taakmutatie gaat het om middelen die gemeenten uit het gemeentefonds krijgen voor specifieke activiteiten. In onze gemeente is het gebruikelijk om deze middelen te oormerken voor die activiteiten en in onze begroting door bij het betreffende product een gelijk bedrag als uitgave (al dan niet negatief) te ramen. Per saldo heeft dit voor onze begroting dus geen gevolgen.
Met deze bestuurlijke monitor vragen wij u tevens om ermee in te stemmen dat wij de taakmutaties uit komende circulaires (september- en decembercirculaire 2018) voor het uitkeringsjaar 2018 via een technische wijziging vertalen in de begroting van 2018. Zoals eerder al genoemd heeft dit geen gevolgen voor de begroting, maar is het wel nodig en praktisch als wij de taakmutaties meteen na bekendmaking kunnen verwerken naar de betreffende producten.

0.8 Overige baten en lasten

0.8.1 Onvoorziene uitgaven € 133.000 V
Er zijn twee stelposten voor onvoorziene uitgaven opgenomen in de begroting:
Een stelpost voor incidentele lasten van € 80.000 en een stelpost voor structurele lasten van € 53.000. Voor de inzet van deze budgetten gelden spelregels. In 2018 was het tot heden nog niet nodig om een beroep te doen op deze stelposten. Voorgesteld wordt deze vrij te laten vallen. Als alsnog een beroep zou moeten worden gedaan op één van deze stelposten zal dit rechtstreeks ten laste van het rekeningresultaat moeten worden gebracht.

0.8.2 Heffingsrente ontvangen BTW reïntegratiekosten 2005-2014 € 522.000 V
Bij de jaarrekening 2017 hebben wij een te ontvangen bedrag opgenomen van € 2 miljoen op grond van ons bezwaar tegen de jaarbeschikkingen BTW-compensatiefonds 2005-2014. Dit bedrag hebben wij inmiddels ontvangen opgeplust met de heffingsrente van € 522.000. Met deze heffingsrente hadden we nog geen rekening gehouden.

0.8.3 Prognose loonsom € 1.300.000 N
Het nadeel op de loonkosten wordt enerzijds veroorzaakt door de uitloop- en garantieschalen. De regeling uitloopschalen is voor nieuwe aanstellingen met ingang van 2016 afgeschaft, maar het effect daarvan treedt pas op bij uitdiensttreding van zittende medewerkers. In dit nadeel zit ook verweven het effect van de voorbereiding van een grote herinrichting van de organisatie. Het is dan ook een bewuste keuze om vrijgevallen of vrijvallende capaciteit op te vangen met relatief duurdere inhuur.

Op dit moment worden er maatregelen genomen om de tekorten op de benodigde formatie en de loonsomproblematiek zoveel mogelijk terug te dringen. Bij de kadernota 2019 / begroting 2020 komen wij hier op terug. Vandaar dat we dit bedrag nu in de monitor opnemen en nog niet structureel in de begroting 2019 opvoeren.

0.8.4 Transitiebudget gD2020 € 350.000 N
De raad heeft op 5 november 2015 de visie op de organisatie ontwikkeling gD 2020 vastgesteld. Om deze visie verder te implementeren in de organisatie en te borgen in de werkprocessen heeft het management in opdracht van het college, een plan van aanpak opgesteld.
Vanaf augustus 2018 werken we aan de volgende onderdelen:
1) optimaliseren van de afdelingen;

2) aanpassen van de werkprocessen op basis van strategische sturing;
3) cultuurverandering.

Het plan van aanpak beschrijft de werkwijze en de te behalen resultaten van de genoemde onderdelen. Naast deze onderdelen zijn nog circa tien projecten in uitvoering die nauwe relatie hebben met de organisatie ontwikkeling. Bijvoorbeeld OGON relatie met verbonden partijen, evaluatie projectmatig werken, positionering topstructuur, wijkgericht werken, ingenieursbureau, Sportbedrijf, Cultuurbedrijf, etc. Ook daarvoor zijn de te bereiken resultaten beschreven. De uitwerking van de onderdelen en projecten kost de nodige tijd van medewerkers in de organisatie. De kosten ervan worden zoveel mogelijk gedekt binnen bestaande budgetten in de gemeentebegroting. Voor specifieke expertise worden daarnaast externe adviseurs ingehuurd en worden kosten gemaakt voor werksessies, materialen, etc. In het plan van aanpak is een begroting opgenomen tot een totaal van € 350.000. Deze kosten worden naar verwachting grotendeels gemaakt in 2018 en kunnen niet binnen bestaande budgetten worden gedekt.

0.8.5 Beheer- en onderhoudskosten door overdracht van projecten aan BUHA BV BN

We hebben de werkwijze rond de onderhoudskosten van nieuwe projecten in 2016 gedefinieerd. Met ingang van begrotingsjaar 2017 worden projectvoorstellen meteen bij aanmelding voorzien van berekeningen van te verwachten beheer- en onderhoudskosten. Jaarlijks wordt bij de bestuurlijke monitor beoordeeld welke projecten zijn gerealiseerd en vervolgens wordt het beheer met de daarmee gemoeide budgetten overgedragen aan BUHA BV. Voor 2018 gaat het om een bedrag van € 28.000 waarvoor wij u bij deze goedkeuring vragen. Dit bedrag wordt vanuit het budget voor (boven)nominale ontwikkelingen overgeheveld naar de budgetten voor beheer- en onderhoud van wegen en groen. De gevolgen voor onze begroting zijn per saldo € 0.

0.8 Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) BN

Als gevolg van de wijzigingen in de BBV stellen wij u voor enkele financieel technische wijzigingen aan te brengen in de begroting. Hierbij wordt gedacht aan het opheffen van de kostenplaatsen (de toerekeningen worden nu rechtstreeks in de exploitatie verantwoord), kapitaallasten. Deze wijzingen verlopen budgettair neutraal voor de begroting.

<u>Programma 1 Openbare orde en veiligheid</u>

Taakveld	Activiteit		Resultaat	Planning	Middelen	Portef.	Toelichting
Progr.	1. Openbare orde en veiligheid						
1.1	Crisisbeheersing en brandweer				●	MB	
1.2	Openbare orde en veiligheid				●	MB/JH	
R	Nota integrale veiligheid 2020 (voorbereiding)		●	●	●	MB	

Programma 2 Bereikbaarheid

Taakveld	Activiteit		Resultaat	Planning	Middelen	Portef.	Toelichting
Progr.	2. Bereikbaarheid						
2.1	Verkeer en vervoer				●	RS	
	Lobbyagenda 2018-2022		●	●	●	RS	
R	Doetinchem noord resultaten handhavingsactie fietsverkeer		●	●	●	RS	
2.2	Parkeren				●	RS	zie 2.2
2.5	Openbaar vervoer				●	RS	
	Lobbyagenda 2018-2022		●	●	●	IL	

2.2.1 Parkeren € 215.000 N

In maart 2018 is er een akkoord bereikt tussen gemeente en Rabobank Graafschap Midden over de verschuldigde parkeerbijdrage voor het kantoorgebouw Ambachtstraat 4. Rabo heeft de oorspronkelijke verplichting afgekocht door een eenmalig bedrag te betalen. Deze opbrengst is verwerkt in de jaarstukken 2017. Het wegvallen van een structurele bijdrage wordt verwerkt in de meerjarenbegroting. Het wegvallen van de bijdrage 2018 à € 45.000 wordt verwerkt via deze monitor.
Daarnaast heeft de gemeenteraad het nieuwe parkeerbeleid vastgesteld. Daarin kwam naar voren dat parkeerinkomsten structureel terugliepen en het begrootte resultaat niet gehaald kon worden. Enerzijds is er daarom gesneden in de kostenkant, anderzijds is er via de begroting geanticipeerd: de structurele afdracht aan de algemene reserve is vervallen. Ondanks deze maatregelen zien wij dat de feitelijke parkeerinkomsten voor de eerste helft 2018 achterblijven bij de aangepaste prognoses. Als deze daling doorzet, zal het resultaat van het parkeerproduct voor 2018 circa € 170.000,-- lager uitvallen. Mogelijk is het extreem warme weer in combinatie met het toenemend gebruik van de E-bike hier debet aan. We vinden het nog te vroeg om nu verdere interventies te plegen. Indien nodig, dan zullen bij de kadernota 2019 aanvullende voorstellen worden gedaan.

2.2.2 Herzien afschrijvingsuitgangspunten Amphiongarage BN

In de voorjaarsnota 2017 is door de raad € 300.000 structureel beschikbaar gesteld om de investeringslasten van de Amphiongarage versneld te verlagen. Daarmee worden de kapitaallasten verlaagd en wordt de waarde van de investering naar een reëel niveau gebracht. Met deze maatregelen wordt een langjarige oplossingsrichting voor het parkeerproduct beoogd. Daarbij is aangegeven dat in de programmabegroting 2018 uitvoeringsvoorstellen worden gedaan over de inzet van deze middelen. Dat is toen niet gebeurd; daarom doen we dit bij de bestuurlijke monitor 2018.
De boekwaarde van de Amphiongarage wordt sneller verlaagd door de volgende uitgangspunten te hanteren:

1. omzetten van een annuïtaire afschrijving van de Amphion garage naar een lineaire afschrijving;
2. geen rekening te houden met een restwaarde;
3. een afschrijvingstermijn van 40 jaar te hanteren.

Programma 3 Economie en Werk

Taakveld	Activiteit		Resultaat	Planning	Middelen	Portef.	Toelichting
Progr.	3.Economie en Werk						
3.1	Economische ontwikkeling					MS	
R	Aanvalsplan binnenstad (uitvoeringsagenda binnenstad)					IL	
R	Aanvalsplan binnenstad (businessplan binnenstadbedrijf)					IL	
R	Aanvalsplan binnenstad (inrichting omgeving Oude IJssel, info raad 6 september)					IL	zie 3.1.1
R	Centrumomgeving (transformatie Veentjes) via MPO					IL	
R	Centrumomgeving (transformatie Terborgseweg) via MPO					IL	
R	Centrumomgeving (leegstandsverordening pilot Terborgseweg)					IL	
R	de Bongerd herontwikkeling wijkcentrum de Huet					IL	
	Wehl centrumplan					IL	
R	nieuwe marktverordening stand van zaken					MS	
R	Bedrijventerreinen (uitvoeringsprogramma Biva) planning is aangepast					MS	zie 3.1.2
R	Bedrijventerreinen (regionaal programma) gepland voorjaar 2019					MS	zie 3.1.2.
R	Bedrijventerrein W-Achterhoek(gedachtenlijn toekomst) planning is aangepast					MS	zie 3.1.2.
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur					MS	
R	Bedrijventerreinen (bedr.park A18 /DocksNLD verkoop bouwkavels)					MS	
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen					HB	
3.4	Economische promotie					HB	
	Lobbyagenda 2018-2022					MS	

3.1.1. Aanvalsplan Binnenstad.

Op 6 september wordt de raad geïnformeerd over de voortgang van de uitwerking van het aanvalsplan Binnenstad. Waaronder het onderdeel m.b.t. inrichting omgeving oude IJssel, dit is wat later dan voorzien i.v.m. het overleg dat hierover met betrokkenen heeft plaatsgevonden.

3.1.2. Bedrijventerreinen.

Op dit moment loopt er een onderzoek Regionaal Programma Werklocaties (RPW). In dit RPW worden door de Achterhoekse gemeenten en provincie het gewenste aanbod en de voorziene behoefte aan bedrijfskavels in de regio geanalyseerd. Deze analyse kan mogelijk leiden tot een bijstelling van de regionale kwantitatieve en kwalitatieve programmering van bedrijfsterreinen in Doetinchem en de regio. De uitkomsten van dit RPW kan effect hebben voor een eventuele ontwikkeling van het noordelijk deel van het A18 Bedrijvenpark. Er ligt met name de vraag voor af het noordelijk deel specifiek kan worden aangeboden voor grote ruimtevragers. We wachten de uitkomsten van dit RPW af; we verwachten dat deze in april 2019 bekend zullen zijn. Het Biva-onderzoek naar de gewenste functies op onze bestaande bedrijfsterreinen is nagenoeg afgerond en zal vóór 1-1-2019 in besluitvorming worden gebracht. Verder zal de grondexploitatie van het A18 Bedrijvenpark als elk jaar –in het voorjaar- via het MPO (Meerjaren Perspectief Ontwikkellocaties) worden geactualiseerd.

Programma 4 Onderwijs

Taakveld	Activiteit		Resultaat	Planning	Middelen	Portef.	Toelichting
Progr.	4. Onderwijs						
4.2	Onderwijshuisvesting					MS	
	Huisvesting (uitbreiding obs Hogenkamp)					MS	zie 4.2.1
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken					MS	
	Beleidsregels peuteropvang actualiseren					MS	

4.2.1 Huisvesting (uitbreiding obs Hogenkamp)

Bij raadsbesluit van 6 juli 2017 is een krediet beschikbaar gesteld voor de uitbreiding. In het uitvoeringsplan dat daarna is opgesteld is opgenomen een gedeeltelijke sloop van het gebouw. In verband met het opstellen van verplichte natuurtoetsen kan de sloopvergunning nog niet worden aangevraagd. De toets in het najaar van 2018 moet nog plaatsvinden.
De aanbesteding heeft plaatsgevonden. Het plan kan niet worden uitgevoerd binnen het beschikbare krediet. De haalbaarheid van alternatieven wordt op dit moment onderzocht. Zodra hierover alle informatie bekend is en de uitslag van de natuurtoets kan een definitief besluit worden genomen.

4.2.2 Afwaarderen schoolgebouwen BN

Bij de vaststelling van de gemeentebegroting 2014 door de raad is besloten tot afwaardering van de boekwaarden van enkele schoolgebouwen waaronder:

1. afwaarderen boekwaarde Augustinusschool van € 44.000 naar € 0;
2. afwaarderen van de boekwaarde Martinusschool van € 150.000 naar € 0.

Dat is abusievelijk niet gebeurd.
Voorgesteld wordt dit nu alsnog te doen ten laste van de reserve onderwijshuisvesting. Dit is budgettair neutraal voor de gemeentebegroting.

Programma 5 Sport, recreatie, cultuur en cultuurhistorie

Progr.	5.Sport, recreatie en cultuur						
5.1	**Sportbeleid en activering**				🔴	RS	
R	Sportbedrijf(informatiebijeenkomst sept.)		🟢	🟢	🟢	RS	
	Structurele financiering van Sportservice Doetinchem inclusief het subsidejaar 2018 (betrekken bij begroting 2019)		🟢	🟢	🟢	RS	
	Bestuursopdracht inpassing trainingsfaciliteiten BVO De Graafschap en STAA op sportpark De Bezelhorst. (Betrekken bij begroting 2019)		🟢	🟢	🟢	RS	
	Plan van aanpak schuld SAZA aan gemeente vaststellen		🟢	🟢	🔴	RS	zie 5.1.1
5.2	**Sportaccommodaties**				🟢	RS	
5.3	**Cultuurpresentatie,-productie en -participatie**				🔴	MS	
R	Cultuurbedrijf (sept en dec raadsmededeling)		🟡	🟡	🟡	MS	zie 5.3
5.4	**Musea**				🟢	MS	
R	Toekomstvisie Stadsmuseum		🟢	🟢	🟢	MS	
5.5	**Cultureel erfgoed**				🟢	MS	
	Cultuur (Invulling Baptistenkapel)					MS	
5.6	**Media**				🟢	MB/MS	
R	Regionaal mediacentrum (bij begroting 2019)		🟢	🟢	🟢	MB	
5.7	**Openbaar groen en recreatie**				🟢	RS/HB	

5.1 SAZA (afboeken schuld aan gemeente) € 476.000 N

De gemeente Doetinchem staat borg voor de door SAZA aantrokken lening bij de Bank Nederlandse Gemeenten voor de financiering van de Topsporthal. In de periode vanaf 2016 tot heden is de gemeente door de BNG een aantal malen aangesproken op die borgstelling vanwege uitblijvende betaling van de rentenota's en aflossingstermijnen voor een bedrag van €346.000. Daarnaast heeft de gemeente nog vorderingen openstaan op SAZA voor een bedrag van € 130.000. In totaal voor een bedrag van € 476.000. Met het bestuur van SAZA zijn inmiddels afspraken gemaakt om te voorkomen dat deze schuld verder oploopt. Het bestuur van SAZA heeft ook al een aantal inkomstenverhogende maatregelen getroffen dat leidt tot een sluitende exploitatie. Aflossing van de schuld op korte termijn is niet aan de orde. Ondanks een verbeterde exploitatie van SAZA is er geen ruimte voor extra aflossing.
SAZA is een van de beoogde fusiepartners van Sportbedrijf Doetinchem. Het is niet wenselijk om de schuld van SAZA mee te nemen in het op te richten Sportbedrijf.

5.3 Kosten businessplan en implementatiekosten Cultuurbedrijf € 75.000 N

Er is in 2018 intern en door de culturele instellingen veel energie gestoken in het opstellen van een businessplan Cultuurbedrijf. Wij hebben ons hierbij laten bijstaan door twee externe adviseurs. De kosten hiervan bedragen in 2018 € 50.000.
Thans kan een kwartiermaker worden aangesteld om het Businessplan Cultuurbedrijf te implementeren. Bovendien moeten er kosten gemaakt worden voor extern in te winnen juridisch, arbeidsrechtelijk en fiscaal advies. De totale eenmalige kosten voor de implementatie worden geraamd op € 100.000. Een deel van de uitgaven (€ 25.000) gaat zich al voor doen in 2018. Het overige deel (geschat 75%) van de uitgaven doet zich voor in 2019.

Programma 6 Sociaal Domein

Taakveld	Activiteit		Resultaat	Planning	Middelen	Portef.	Toelichting
Progr.	6. Sociaal Domein						
6.	Sociaal domein					MS/FL/JH	zie 6.
	Jaarplan MOSD 2018. Uitvoering van de visie Sociaal Domein & transformatie met de aanbieders. Resulteert in een Regionale Transformatieagenda. Vast te stellen in 2e kwartaal 2018. Uitvoering 2e tot en met 4e kwartaal.					MS/FL	
	cliëntervaringsonderz regionaal Wmo en Jeugdhulp 2017					MS/FL	
R	Budgetten sociaal domein [in reguliere P&C cyclus)					MS/FL/JH	
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie					JH/RS/IL/MS/MB/FL	
	Uitwerken Bestuursopdracht subsidiering sociaal domein.					FL	
	Faciliteren en stimuleren projecten verbinding daginvulling en werk					FL/JH	
	Onderzoek akternatieve financiering algemene voorzieningen (w.o. Stadskamer)					FL/JH	
	Vernieuwing ondersteuningsaanbod richting 0e en 1e lijn in samenwerking met aanbieders					MS/FL	
	Jaarplan MOSD 2018. Visie op vervoer					MS/FL	
	Evaluatie scootmobielpool					FL	
	Project lokale intiatieven zorgvervoer. 1e rapportage naar college en SR.					RS	
	Evaluatie ZOOV					RS	
	Jaarplan MOSD 2018 meerjarig regionaal preventieprogramma, start 2018					FL	
	Er is een meerjarig lokaal preventieprogramma waarvan de uitvoering start in 2018					FL	
6.2	Wijkteams					MS	
R	OGON Buurtplein (opdrachtovereenkomst)					MS	
	Ontwikkelopgave Ogon 2018: Onderzoek of, en zo ja wanneer de werkwijze van de JGW ook van toepassing is voor de werkwijze Wmo begeleiding					MS	
6.3	Inkomensregelingen					JH	
	Inkomen (meedoen-arrangement regionaliseren)					JH	
R	Armoedebestrijding (evaluatie eind 2018)					JH	
	Beschermingsbewind uitgevoerd door BvFO					JH	
	Aanbesteding Zorgverzekering minima					JH	
6.4	Begeleide participatie					JH	
R	Inkomen (uitvoering plan van aanpak regelarme bijstand)					JH	
R	Inkomen (evaluatie regionale afspraken beschut werk)					JH	
R	Maatregelen m.b.t. terugloop arbeidskrachten in de regio (begroting 2019)					JH	
6.5	Arbeidsparticipatie					JH	
R	Participatie (werkaanbod vergunninghouders n.a.v; regeerakkoord)					JH	
	Evaluatie Katapult & Co					JH	
	Jongeren naar werk in Achterhoek (regionaal plan van aanpak)					JH	
R	Laborijn (organisatie-plan van aanpak))					JH	
6.6	Maatwerkvoorzieningen (Wmo)					FL	
R	Financieel Besluit Wmo					FL	
	onderzoek knelpunten vernieuwing beleid					FL	
	onderzoek naar wijkgerichte aanpak HH Rapport gereed eind 2018					FL	
	monitor effecten beleid HH					FL	
R	Verordening WMO 2019					FL	
	Beleidsregels WMO 2019					FL	
	Jaarplan MOSD 2018. Inkoop Hulpmiddelen					FL	
	Wijziging eigen bijdrage WMO 2019					FL	
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+					FL	
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-					MS	
R	Contracten/inkoop 2019 jeugdbescherming,-reclassering,					MS	
	transformatie agenda specialistische jeugdhulp					MS	
	onderzoek aansluiting behoefte en aanbod inloop crisisopvang, eind 2018)					FL	
R	Verordening Jeugdhulp 2016					MS	
R	Jeugdhulp en financiele tekorten (informatieve raad)					MS	
	Nadere regels jeugdhulp					MS	
	Leerlingenvervoer Verordening en beleidsregels 2019					MS	
6.81	Geëscaleerde zorg 18+					FL	
R	Jaarplan MOSD 2018. Beleid personen met verward gedrag					FL	
R	Jaarplan MOSD 2018. Uitvoeringsagenda Regio Visie Opvang en Bescherming					FL	
R	Evaluatie verslavingspreventie jeugd en volwassennen					FL	
	Plan van aanpak afstemming centrumtaken OGGZ, Wmo en jeugd, eind 2018)					FL	
R	Regiovisie Huiselijk geweld en kindermishandeling regio Arnhem en Achterhoek.					FL	
R	Onderzoek naar vraag en aanbod crisisopvangplekken.					FL	
6.82	Geëscaleerde zorg 18-					MS	
	Jaarplan MOSD 2018. Regionale Expertisetafel Jeugd					MS	
	Verwijsindex Impuls Doetinchem en regio, convenant,training en monitoring					MS	
	Evaluatie jeugdbeschermingstafel					MS	
7.1	Volksgezondheid					FL	

6 Sociaal Domein **€ 1.672.000 N**

Het effectief en efficiënt uitvoeren van onze taken in het sociaal domein is zowel in inhoudelijk als financieel opzicht een uitdagende klus. Vanaf 2015 zijn er veel nieuwe zorg- en ondersteuningstaken overgekomen van Rijk en Provincie, inclusief (gekorte) budgetten, waarbij ons uitgangspunt is dat we dat doen voor het geld dat we van rijkswege daarvoor krijgen.

De afgelopen jaren hebben we gezien dat de begroting van het sociaal domein niet in evenwicht was met de daadwerkelijke uitgaven. Samengevat had dat twee belangrijke oorzaken:

A. De investeringen die we gedaan hebben in preventieve initiatieven die hebben geleid tot minder inzet van maatwerkvoorzieningen, maar begrotingstechnisch nog niet verwerkt waren;

B. (Autonome) ontwikkelingen die zich in de loop van het jaar hebben voorgedaan maar begrotingstechnisch nog niet verwerkt waren;

C. De uitgaven op de zorg en ondersteuning voortvloeiend uit onze verantwoordelijkheid voor uitvoering van Wmo (WRV, begeleiding, HH en beschermd wonen), Jeugdwet en Participatiewet laten een overschrijding zien ten opzichte van de te ontvangen budgetten vanuit het rijk.

A. Investeringen in preventie en transformatie die nog niet verwerkt waren

In de periode 2015 - 2017 zijn diverse nieuwe beleidskeuzes gemaakt die weliswaar gewenst en noodzakelijk waren, maar waarbij is besloten dit toe te rekenen aan "*de ontschotte budgetten van het sociaal domein breed".* Destijds werd er nog gedacht dat er jaarlijks (grote) structurele overschotten zouden bestaan, waar deze voorzieningen en activiteiten uit gefinancierd konden worden. Deze overschotten zijn de afgelopen jaren echter niet gematerialiseerd.

We hebben gekozen om deze investeringen te doen, omdat ze er voor zorgen dat er minder aanspraak is op (duurdere) maatwerkvoorzieningen, en tegelijkertijd toch goed passend zijn bij de ondersteuningsvraag.

Voor 2018 betekent dat, dat in elk geval de volgende kosten niet gedekt zijn:

	Wat?	Ongedekte kosten
1	De Stadskamer	€ 838.000
2	Pauropus in de stad	€ 200.000
	subtotaal	**€ 1.038.000**

1. De Stadskamer ***incidenteel € 838.000***

De Stadskamer is een algemene voorziening voor (arbeidsmatige) dagbesteding en participatie in de samenleving. Er worden ongeveer 400 kwetsbare inwoners structureel ondersteund. Er is bij hen doorgaans sprake van problemen op meerdere levensdomeinen, vaak in combinatie met psychische problematiek. De jaarlijkse subsidie aan de Stadskamer bedraagt ca. €1,1 miljoen: €330.000 daarvan is reëel gedekt. De overige €838.000 was niet gedekt.

Het transformatieve karakter van de Stadskamer blijkt uit de innovatieve aanpak als algemene voorziening (zonder indicatie). Zouden de 400 deelnemers allemaal een individuele maatwerkvoorziening dagbesteding hebben gekregen, zouden de kosten voor de gemeenschap bijna €2 miljoen per jaar bedragen, nog exclusief gemeentelijke uitvoeringskosten (indicatiestellen e.d.). Dat is nu circa de helft minder.

2. Pauropus in de stad ***incidenteel € 200.000***
Pauropus is ook een algemene voorziening waar kwetsbare inwoners laagdrempelig intensieve ondersteuning krijgen, gericht op activering en ontwikkeling richting (betaald) werk. Pauropus in de stad onderscheidt zich van andere initiatieven met een werkgerichte aanpak; inwoners participeren door te werken. Pauropus kost op jaarbasis €200.000.

Gemiddeld volgden tussen de 20 en 25 deelnemers een traject bij Pauropus. Omdat Pauropus haar deelnemers langdurig blijft volgen, weten we dat deze inwoners duurzaam uitkeringsonafhankelijk zijn geworden. In 2016 en de eerste maanden van 2017 zijn in totaal 44 deelnemers van Pauropus in de stad niet langer afhankelijk van een bijstandsuitkering van de gemeente. Daarmee is in een periode van 20 maanden een besparing op het bijstandsbudget gerealiseerd van ongeveer € 600.000,-.

Deze aanmeldingen van in totaal € 1.083.000 besparen dus maatwerkvoorzieningen ten bedrage van minimaal 2 miljoen euro.

B. (Autonome) ontwikkelingen die zich hebben voorgedaan maar begrotingstechnisch nog niet verwerkt waren

Naast onze beleidsmatige investeringen in preventie, zijn er ook kosten opgetreden die nog niet verwerkt waren in de begroting voor het sociaal domein. Dit zijn (autonome) kostenstijgingen die bij de Jaarrekening 2018 wél ten laste komen van sociaal domein:

	Wat?	Ongedekte kosten
3	Transitie Buurtplein	€ 269.000
4	Veilig Thuis	€ 180.000
5	Jaarplan MOSD	€ 95.000
6	Regionale CLM	€ 70.000
7	Jeugdbeschermingstafels	€ 20.000
	subtotaal	**€ 634.000**

3. Transitie Buurtplein[1] ***incidenteel € 269.000***
Bij de start van Buurtplein per 1 januari 2018 is de afspraak gemaakt om voor de extra inzet van ICT en de hogere loonkosten de begroting van het Buurtplein te verhogen.

4. Veilig Thuis[2] ***incidenteel € 180.000***
Per 1 juli 2016 is op basis van een landelijk vastgesteld beleidskader Veilig Thuis en een nieuw toetsingskader van de Inspecties vastgesteld dat de kwaliteit van de uitvoering door de Veilig thuis organisaties omhoog moest. Hierdoor hebben veel Veilig Thuis organisaties hun budgetten moeten verhogen, waaronder Veilig Thuis NOG. Daarbij heeft er een stijging plaatsgevonden van het aantal meldingen en adviesvragen in de jaren 2015 en 2016 t.o.v. het jaar 2014 dat als uitgangsjaar heeft gediend voor eerdere begrotingen van Veilig Thuis. Per 2017 is het benodigde budget voor Veilig Thuis verhoogd.

[1] Zie ook raadsmededeling 2017-131 *Buurtplein van start met nieuwe taken*
[2] Zie ook raadsmedeling 2017-111 *Subsidie Veilig Thuis 2018*

5. Regionaal jaarplan samenwerking Sociaal Domein[3] incidenteel € 95.000
Op basis van de vastgestelde regionale visie voor het Sociaal Domein "Samenwerken om elkaar te versterken", wordt er jaarlijks een jaarplan opgesteld met activiteiten die door de 8 gemeenten gezamenlijk worden uitgevoerd. Voor de uitvoering van dit regionale jaarplan is afgesproken dat iedere gemeente een financiële bijdrage levert. Voor Doetinchem betekent dit een bedrag van € 95.000,-

6. Regionale Contract en Leveranciers Management (CLM)[4] incidenteel € 70.000
De kosten voor het op regionaal niveau uitvoeren van contract en leveranciers-management bedragen voor Doetinchem € 70.000,- in 2018.

7. Jeugdbeschermingstafel Achterhoek incidenteel € 20.000
De 8 regiogemeenten hebben als jeugdregio Achterhoek de wettelijke taak een Jeugdbeschermingstafel ingericht te hebben. Dit is een samenwerking tussen gemeenten, de Raad voor de Kinderbescherming en de Gecertificeerde Instellingen voor jeugdbescherming gericht op het voorkomen van en/of tijdig inzetten van een jeugdbeschermingsmaategel. De uitvoering van de jeugdbeschermingstafel vraagt van de gemeente Doetinchem een bijdrage van € 20.000.

C. Overschrijding van programmabudgetten
Er zijn ook kosten die we pas gedurende 2018 inzichtelijk krijgen: het gaat dan in hoofdzaak om kosten voor zorg en ondersteuning voortvloeiend uit Jeugdwet, Wmo 2015 en Participatiewet.

Onze voorlopige prognose laat voor 2018 tekorten zien op de jeugdhulp, huishoudelijke hulp, WRV en begeleiding. Voor de regionale taak Beschermd wonen wordt een overschot verwacht. Hoewel het nadrukkelijk om een geprognosticeerd resultaat gaat, zien we voldoende reden om te doen wat in ons vermogen ligt om te sturen op beheersbaarheid van de financiën in het sociaal domein. Zie daartoe ook programma 6 in de Begroting 2019 (onderdeel "*Taskforce en maatregelen Sociaal Domein*").

Deze ingezette, en in te zetten acties laten echter onverlet dat wij bij de Jaarrekening 2018 (ca. mei 2019) een tekort verwachten op de programmakosten voor jeugdhulp, huishoudelijke hulp, WRV en begeleiding en een overschot op de taak beschermd wonen.

Incidentele aanmelding voor 2018
Voor 2018 geldt voor de onderdelen A (€ 1.038.000) en B (€ 634.000) dat we nu al zeker weten dat deze kosten aan het einde van 2018 zullen drukken op het resultaat van het sociaal domein. Het is in onze gemeente gebruikelijk dergelijke (zekere) nadelen al bij de bestuurlijke monitor te melden. Dat betekent dat wij hiervoor een aanmelding ter hoogte van €1.672.000 doen.

[3] Zie ook raadsmededeling 2018-12 *Jaarplan Sociaal Domein Achterhoek*
[4] Zie ook raadsmededeling 2017-15 *Contract- en leveranciersmanagement voor het sociaal domein Jeugd en Wmo*

Programma 7 Duurzaamheid en milieu

Taakveld	Activiteit		Resultaat	Planning	Middelen	Portef.	Toelichting
Progr.	7,Duurzaamheid en milieu						
7.2	Riolering				●	RS	
7.3	Afval				●	FL	
7.4	Milieubeheer				●	FL	zie 7.4.2
R	Routekaart 2030 -grootschalige duurzame energieopwekking		●	●	●	FL	
	Ruimtelijk toetsingskader energieopwekking		●	●	●	FL	
R	Solarpark Europaweg (Bestemmingsplan naar raad jan. 2019)		●	●	●	FL	
	Rattenoverlast				●	JH	Zie 7.4.1
7.5	Begraafplaatsen				●		

7.4.1 Rattenoverlast (milieubeheer) € 19.000 N

BUHA BV kreeg via diverse kanalen klachten binnen over rattenoverlast in Wehl (omgeving Looiersveld). Direct handelen was van belang gegeven het risico op snelle verbreiding. De bestrijding van plaagdieren is geen onderdeel van de OGON. De kosten bedragen € 19.000.

7.4.2 Beleidsadviseur Duurzaamheid € 140.000 N

Het vaststellen van de loonsom ten behoeve van de organisatieontwikkeling heeft vertraging opgelopen. Dit resulteert in een dekkingsprobleem voor de inhuur voor de adviseur duurzaamheid. Voor 2018 is ervoor gekozen de externe inhuur voort te zetten om de uitvoering van de duurzaamheidsagenda te kunnen continueren en de kennis ten behoeve van duurzaamheid over te kunnen dragen. Daarom wordt voorgesteld om incidenteel € 140.000 beschikbaar te stellen.

Programma 8 Wonen en woonomgeving

Taakveld	Activiteit		Resultaat	Planning	Middelen	Portef.	Toelichting
Progr.	8. Wonen en woonomgeving						
8.1	Ruimtelijke ordening				●	IL	zie 8.1
	Lobbyagenda 2018-2022					IL	
R	Omgevingswet (info raadsbijeenkomsten op 4 okt. en 22 nov.)		●	●	●	IL	
	Actualiseren bestemmingsplannen/verordeningen		●	●	●	IL	
R	Regionale woonagenda		●	●	●	IL	
	Wehl (woningbouw) via MPO		●	●	●	IL	
	Lookwartier via MPO		●	●	●	IL	
	Heelweg via MPO		●	●	●	IL	
	Iseldoks via MPO		●	●	●	IL	
	Iseldoks aanbesteding Dok 5		●	●	●	IL	
	Vijverberg-zuid via MPO		●	●	●	IL	
	Slingeland ziekenhuis (start onteigening)		●	●	●	IL	
R	Prestatie-afspraken met Site-woondiensten		●	●	●	IL	
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)				●	HB	
R	MPO (verkoop kavels/ GREX)		●	●	●	HB/IL	
8.3	Wonen en bouwen				●	IL	

8.1 Volkshuisvestingsbeleid € 15.000 N

Jaarlijks is een budget beschikbaar van € 15.000. Daarnaast is voor de periode 2014 tot en met 2017 een extra bedrag van € 15.000 beschikbaar gesteld voor de regionale woonvisie. Van dit budget werd de Doetinchemse bijdrage aan het Achterhoeks Woonwensen en Leefbaarheidsonderzoek (AWLO) betaald alsmede de bijdrage voor de regionaal coördinator wonen. De regionale samenwerking op volkshuisvestingsgebied blijft na 2018 doorlopen. Op dit moment wordt gewerkt aan een actualisering van de regionale woonagenda. Daarom is vanaf 2018 € 15.000 structureel per jaar nodig om de regionale samenwerking op woonbeleid te continueren.

B. Samenvatting financiële afwijkingen

	Omschrijving		Bedrag
	Programma 0 Bestuur, organisatie, bedrijfsvoering en algemene financiële middelen		
0.1	Doorontwikkeling Regio Achterhoek		-43.000
0.4	Overhead		-450.000
0.7	Uitkering gemeentefonds		995.000
0.8.1	Onvoorziene uitgaven		133.000
0.8.2	Heffingsrente ontvangen BTW reïntegratiekosten 2005-2014		522.000
0.8.3	Loonsom		-1.300.000
0.8.4	Transitiebudget gD2020		-350.000
	Totaal Programma 0		**-493.000**
	Programma 2 Bereikbaarheid		
2.2.1	Parkeren		-215.000
2.2.2	Herzien afschrijvingsuitgangspunten Amphiongarage		BN
	Totaal Programma 2		**-215.000**
	Programma 4 Onderwijs		
4.2.2	Afwaarderen schoolgebouwen		BN
	Totaal Programma 4		**0**
	Programma 5 Sport, recreatie, cultuur en cultuurhistorie		
5.1	Afboeken schuld SAZA aan gemeente		-476.000
5.3	Implementatiekosten Cultuurbedrijf		-75.000
	Totaal Programma 5		**-551.000**
	Programma 6 Sociaal Domein		
6.	Sociaal domein		-1.672.000
	Totaal Programma 6		**-1.672.000**
	Programma 7 Duurzaamheid en milieu		
7.4.1	Rattenoverlast (Milieubeheer)		-19.000
7.4.2	Beleidsadviseur Duurzaamheid		-140.000
	Totaal Programma 7		**-159.000**
	Programma 8 Wonen en woonomgeving		
8.1	Volkshuisvestingsbeleid		-15.000
	Totaal Programma 8		**-15.000**
	Totaal	**€**	**-3.105.000**